

Minna Aalto-Setälä

15.10.2025

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta
TaV@eduskunta.fi

LAUSUNTO EU:N DATA-ASETUSTA TÄYDENTÄVÄKSI LAINSÄÄDÄNNÖKSI

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt Keskuskauppamarilta asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle koskien EU:n data-asetusta täydentävästä lainsäädännöstä. Hallituksen esityksessä esitetään säädettävän laki datan hallinnan ja jakamisen valvonnasta, jossa säädettäisiin toimivaltaisista viranomaisista ja hallinnollista seuraamuksista. Esityksessä ehdotetaan, että lait tulisivat voimaan 1.1.2026. Kiitän mahdollisuudesta saada esittää kantani ja lausun kohteilaimmin seuraavaa.

Datasäädös muuttaa olennaisesti datan käyttöön ja jakamiseen liittyviä toimintatapoja Euroopassa. Samalla täysin uuden sääntelyn kautta epävarmuus ja mahdollisuus erilaisiin tulkintoihin kasvaa. Sisämarkkinoilla tuleekin pyrkiä löytämään eri viranomaisten ja alan toimijoiden kesken toimivia tapoja ja keinoja, jotta datasäädöstä tulkittaisiin yhtenäisesti. On tärkeää, että kansalliset viranomaiset osallistuvat EU:n valvontaviranomaisten yhteistyöhön, jotta asetuksen tulkinta ei frakmentoidu sisämarkkinoilla. Esimerkiksi yritysten neuvonta ja eri toimialat huomioivat ohjeet ja tiedotus tulevat olemaan tärkeässä roolissa. Samoin on huomioitava erityisesti pk-yritysten tiedon tarve ja vastattava siihen.

Toimivaltaiset viranomaiset

Kannatamme Liikenne- ja viestintävirasto Traficom nimeämistä datasäädöksen pääasialliseksi valvontaviranomaiseksi ja datakoordinaattoriksi. Datakoordinaattorina virasto vastaisi viranomaisten välisestä yhteistyöstä ja avustaisi asetuksen soveltamispiiriin kuuluvia toimijoita siihen liittyvissä kysymyksissä. Hallituksen esityksessä ehdotetaan uusia tehtäviä myös Kilpailu- ja kuluttajavirastolle ja tietosuojavaltuutetun toimistolle. Kuluttaja-asiamies vastaisi tiedonantovelvollisuuksien valvonnasta silloin, kun kyse on tiedoista, jotka yrityksen on annettava verkkoon liitetystä tuotteesta tai sen liitännäispalvelusta kuluttajille ennen sopimuksen tekemistä. Tietosuojavaltuutettu taas vastaisi henkilötietojen käsittelyyn liittyvistä valvontatehtävistä

datasäädöksen osalta. Liikenne- ja viestintäviraston yhteistyö sekä Kilpailu- ja kuluttajaviraston että tietosuojavaltuutetun toimiston kanssa on olennaista. Kannatamme esitystä kansallisten toimivaltaisten viranomaisten asettamisesta ja työnjaosta.

Mielestämme hallituksen esityksen mukaisia uusia tehtäviä ei kuitenkaan ole mahdollista hoitaa Liikenne- ja viestintäviraston olemassa olevilla resursseilla. Uusien tehtävien hoitaminen riittävällä tasolla edellyttää viranomaisten lisäresursointia, mutta tätä ei hallituksen esityksessä ehdoteta, vaan uudet tehtävät toteutettaisiin toiminnan sopeutuksella ja tehostuksella. Katsomme, että Liikenne- ja viestintävirastolle tulee osoittaa riittävästi resursseja, jotta se voi hoitaa nykyisten tehtäviensä lisäksi esitetyt uudet valvontatehtävät. Katsomme, että myös eri virastojen työntekijöiden osaamisesta tulee pitää huolta, kun uusia valvonta- ja neuvontatehtäviä määrätään hoidettaviksi.

Datasäädöksen mukaan seuraamuksista ja niiden täytäntöönpanosta säädetään kansallisella tasolla. Seuraamusten tulee olla tehokkaita, oikeasuhtaisia ja varoittavia. Tällaisia voivat olla huomautukset, varoitukset, velvoite korjata virhe tai laiminlyönti, kielto tai hallinnollinen seuraamusmaksu. Mielestämme lainsäädännössä tulisi selkeästi esille se, että määrättävän seuraamuksen tulee olla oikeasuhtainen suhteessa rikkomukseen. Datasäädöksen soveltamisen piiriin kuuluville yrityksille ei ole voinut muodostua uuden asetuksen mukaisia, vakiintuneita datan käyttöön liittyviä toimintatapoja. Ottaen huomioon sen, että datasäädös on aivan uusi ja sängen monimutkainen asetus, on tärkeää, että valvonnan lähtökohtana tulee ensisijaisesti olla ohjaus ja neuvonta ja hallinnollisen seuraamusmaksun tulisi olla viimesijainen keino.

Hallituksen esityksessä esitetään useissa tapauksissa yrityksille ja muille oikeushenkilöille seuraamusmaksuksi enintään neljä prosenttia seuraamusmaksupäätöstä edeltävän tilikauden vuotuisesta EU:n laajuisesta liikevaihdosta. Mielestämme ehdotus on korkea ottaen huomioon, että datasäädös on yrityksille uusi. Seuraamusmaksun käyttöönottoa ehdotetaan laajasti datasäädöksen velvoitteiden rikkomisesta.

Kunnioittavasti

Minna Aalto-Setälä
Johtava asiantuntija
Keskuskauppakamari